

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 117 straipsnio 1, 2 dalies ir 3 dalies 1 punkto apibendrinti paaiškinimai (komentarai)

117 STRAIPSNIS. Mokestinių patikrinimų periodiškumas

1. Kompleksinis patikrinimas gali būti atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per metus.

Komentaras

1. Visi mokesčių mokėtojai privalomi mokėti mokesčiai, vieno mokestinio patikrinimo metu už tam tikrą mokestinį laikotarpį gali būti tikrinami ne dažniau kaip vieną kartą per metus.

2. Nustatant kompleksinių patikrinimų atlikimo periodiškumą atsižvelgiama į tai, kada buvo baigtas paskutinis kompleksinis patikrinimas, t. y. kada buvo priimtas sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar patikrinimo rezultatai buvo patvirtinti patikrinimo pažyma. ~~arba patikrinimo ataskaita.~~

Pavyzdys

Mokesčių administratorius kompleksinį mokesčių mokėtojo „X“ patikrinimą pradėjo 2024-10-10 ir baigė (priėmė sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo) 2025-01-20. Šiuo atveju, mokesčių administratoriaus ~~pareigūnas~~ turės teisę pradėti to paties mokesčių mokėtojo kompleksinį patikrinimą už kitą mokestinį laikotarpį ne anksčiau kaip 2026-01-21.

2. Teminis patikrinimas gali būti atliekamas ne dažniau kaip kartą per pusę metų.

Komentaras

1. Vienas ar keli mokesčių mokėtojai privalomi mokėti mokesčiai vieno mokestinio patikrinimo metu, už tam tikrą mokestinį laikotarpį, gali būti tikrinami ne dažniau kaip kartą per pusę metų.

2. Nustatant teminių patikrinimų atlikimo periodiškumą atsižvelgiama į tai, kada buvo baigtas paskutinis teminis patikrinimas, t. y. kada buvo priimtas sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo arba patikrinimo rezultatai buvo patvirtinti patikrinimo pažyma. ~~arba patikrinimo ataskaita.~~

Pavyzdys

Mokesčių administratorius 2025-03-10 baigė UAB „X“ teminį patikrinimą už 2022-01-01 – 2022-12-31 mokestinį laikotarpį. Šiuo atveju, mokesčių administratoriaus ~~pareigūnas~~ turės teisę pradėti UAB „X“ teminį patikrinimą ne anksčiau, kaip 2025-09-11.

3. Pažymėtina, kad MAĮ 117 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti mokestinių patikrinimų periodiškumo apribojimai taikomi tik tos mokestinio patikrinimo rūšies atžvilgiu, t. y. pasirenkant teminio patikrinimo atlikimo laiką, neatsižvelgiama į tai, kada buvo atliktas kompleksinis patikrinimas, **nepažeidžiant pakartotinumų apribojimų (žr. 118 str. komentarą)**, ir kiekvienam mokesčių administratoriui jie taikomi atskirai, t. y. valstybinė mokesčių inspekcija planuodama mokestinius patikrinimus neatsižvelgia į muitinės atliktus mokestinius patikrinimus ir atvirkščiai.

4. Jeigu vyksta mokestinis ginčas, kurio metu pavedama atlikti pakartotinį patikrinimą, tai mokestinių patikrinimų periodiškumas skaičiuojamas nuo datos, kai buvo

priimtas pirminis sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Jei mokestinis ginčas dar tęsiasi, tai mokestinių patikrinimų periodiškumas skaičiuojamas taip pat nuo datos, kai buvo priimtas pirminis sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo.

Pavyzdys

Mokesčių administratorius kompleksinį mokesčių mokėtojo „X“ patikrinimą baigė (priėmė sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo) 2022-01-20. Mokesčių mokėtojai inicijavus mokestinį ginčą buvo priimtas sprendimas atlikti pakartotinį patikrinimą, kuris buvo baigtas 2025-03-30. Šiuo atveju mokestinio patikrinimo periodiškumas skaičiuojamas nuo 2022-01-20 t. y. atsižvelgiant į tai, kada buvo baigtas pirminis patikrinimas.

5. Tačiau praktikoje yra atvejų, kai pavedama atlikti pakartotinį patikrinimą priimant sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, t. y. dar neprasidėjus mokestiniam ginčui, todėl terminas turėtų būti skaičiuojamas nuo datos, kai buvo priimtas galutinis sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar rezultatai patvirtinti patikrinimo pažyma.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti apribojimai netaikomi:

1) juridinio asmens likvidavimo arba reorganizavimo (bankroto arba restruktūrizavimo bylos iškėlimo) atveju;

Komentaras

1. Mokestinių patikrinimų periodiškumo apribojimai netaikomi, kai:

1.1. mokesčių mokėtojas yra likviduojamas ir reikalinga įsitikinti, kad jis pilnai atsiskaitė su biudžetais ir pinigų fondais,

1.2. mokesčių mokėtojas reorganizuojamas ir reikalinga nustatyti kreditorinius reikalavimus, tam, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu (~~Žin., 2000, Nr. 64-1914, Žin., 2003, Nr. 123-5574~~) būtų papildomai užtikrintas mokestinių prievolių įvykdymas,

1.3. ~~norint~~ **siekiant** pareikšti kreditorinius reikalavimus, vadovaujantis **Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymais**, įmonių bankroto įstatymu (Žin., 2001, Nr. 31-1010, Žin., 2001, Nr. 31-1010), Lietuvos Respublikos ~~įmonių restruktūrizavimo įstatymu~~ (Žin., 2001, Nr. 31-1012).

(Patikslinta pagal VMI prie FM raštą Nr. (32.44-31-3)-RM-).